

[Niels Matthiasen.]

i forbindelse med det kgl. teaters operakademi, hvis elever forpligter sig til 3 års engagement, men hvor det kgl. teater af tekniske grunde ikke altid er i stand til at give dem opgaver nok. Det kunne der rådes bod på ved at lade dem optræde i forbindelse med en landsopera omfattende både den fynske og den jyske operascene.

På samme måde ville det vel være rimeligt, om man skabte et fast balletensemble til landsdelsscenerne, ikke mindst nu da fjernsynet har medvirket til en stigende interesse for denne teatrets stumme kunst. Jeg har tit tænkt på, om noget sådant ikke kunne etableres i forbindelse med Tivolis balletkorps, hvis medlemmer dermed kunne sikres fast engagement hele året. Den mulighed foreligger også, at man kunne sikre det økonomiske grundlag for den skandinaviske ballet gennem en tilknytning til landsdels-scenerne.

Også lovforslagets bestemmelser om teateruddannelse er vigtige, men man må sigte videre end til alene at sikre de eksisterende elevskoler de bedst mulige uddannelsesvilkår. Sigtet må være oprettelse af et teaterakademi, hvor ikke blot skuespillere, men også alle andre, som er knyttet til teatret, de, som udfylder deres opgave, uden at publikum ser det, de, der som instruktører, scenemestre og belysningsmestre er med til at opnå en helstøbt forestilling, kan uddanne sig i deres fag. En sådan mulighed ville få indflydelse på alle sider af teaterlivet. Også fjernsynsteatrets medarbejdere ville kunne drage nytte deraf lige så vel som det rejsende teater og skole-scenen.

Det er på tide, at man beskæftiger sig med det rejsende teater, hvoraf mange præsterer en værdifuld kunstnerisk indsats, medens andre anlægger et repertoire, som både er traditionelt og interesseløst, så det snarere nedbryder end stimulerer teaterinteressen.

Forslagets bestemmelser om oprettelse af et fællesorgan til en fornuftig planlægning for det rejsende teater er nyttig. Som det er i øjeblikket, sker det gang på gang, at forskellige byer får besøg af både 2 og 3 turneer inden for den samme måned.

Det måtte være mere rimeligt, også for de

rejsende teaterselskaber, at fordele disse turneer over hele sæsonen.

Ved siden af de her omtalte former for teaterdrift står tilbage at nævne de private teatre. De skal have hjælp til selvhjælp. Det kgl. teater og landsdelsscenerne har visse repertoiremæssige forpligtelser. Det er kun i begrænset omfang, at de er stedet, hvor den nye dramatik udfolder sig. Ny-skabelserne inden for teatret opstår af forsøg, forsøg, som mange gange mislykkes, og på mislykkede forsøg tjener man sjældent penge. Det er de private teatres risiko at åbne plads for nye retninger, nye navne og eksperimenter, som der ikke er plads til inden for de officielle rammer og forpligtelser.

For at sikre de private teatre uafhængighed, så at de hverken skal være bundet af rent kommercielle interesser eller forpligtelser i valget af repertoire og skuespillere, fordi de modtager støtte af stat og kommune, er det bedst, at hjælpen ydes indirekte og ikke direkte. Det sikrer, at der virkelig bliver tale om frie teatre.

Forslagets bestemmelse om en billetkøbsordning, som giver unge under uddannelse og andre særlig interesserede mulighed for teaterbesøg, sikrer dette. Billetkøbsordningen gælder næsten alle under uddannelse; men hvorfor i alverden har man dog glemt de værnepligtige, hvem en sådan adgang til teaterbesøg måske netop kunne give indhold i en intellektuelt set ikke alt for spændende perioder?

Gennem billetkøbsordningen kan publikumsorganisationernes arbejde støttes gennem statens afholdelse af udgifterne ved en rationel og fornuftig administration. For teatrene vil billetkøbs- og abonnementsordning betyde, at risikoen nedsættes væsentligt. I gamle dage regnede teatrene med, at en fyldningsprocent på 30-35 var nødvendig, for at forestillingen skulle spille sig hjem. I dag må man kalkulere med 60-70 pct., for at det samme skal ske. Ved at gennemføre billetkøbs- og abonnementsordning i udvidet form vil man netop kunne dække den difference, der eksisterer, når man sammenligner før med nu.

Også på et andet område kan man støtte de private teatre. Der er i forslaget afsnit om teaterbygninger åbnet mulighed herfor.